

EduAlter

EDUCACIÓ ALTERNATIVA

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2007

INTRODUCCIÓ

Durant l'any 2007 l'activitat d'Edualter s'ha centrat en l'elaboració de materials didàctics i de sensibilització al voltant de temàtiques d'actualitat sobre les quals no hi ha materials disponibles, i en la formació adreçada a entitats i ONG al voltant de la sensibilització i l'educació per al desenvolupament.

Amb els materials didàctics elaborats s'ha volgut proporcionar recursos breus i útils per a l'anàlisi de l'actualitat informativa, amb l'objectiu d'afavorir una visió crítica i alternativa a la que ofereixen habitualment els mitjans de comunicació en relació a les problemàtiques i conflictes que ens envolten. S'han elaborat 4 carpetes d'actualitat sobre diferents temàtiques que han anat apareixent als mitjans de comunicació durant aquest any: el procés de pau a Euskadi, el Fòrum Social Mundial, el canvi climàtic i la problemàtica de la manca d'aigua.

Pel que fa a la formació, s'ha dut a terme una primera experiència pilot d'un curs sobre sensibilització i educació per al desenvolupament, amb l'objectiu de millorar la formació i l'intercanvi d'experiències i de coneixements entre les ONG en relació a la sensibilització i l'EPD. Com a resultat d'aquest curs s'ha elaborat un document que recull les reflexions finals, i que es difondrà entre les entitats del sector, amb la finalitat d'iniciar una tasca d'elaboració de referents teòrics.

També s'ha donat continuïtat a la tasca de sistematització i difusió de materials, recursos i informació sobre els àmbits d'educació per a la pau, el desenvolupament i la interculturalitat, de manera que durant el 2007 s'han incorporat a Edualter:

- 33 referències bibliogràfiques a la base de dades de publicacions (<http://www.edualter.org/libroste.ca.htm>). Vegeu **annex 1**
- 9 recursos que es poden consultar a la secció de materials (<http://www.edualter.org/material.ca.htm>). Vegeu **annex 2**
- 56 actes anunciats a l'agenda (<http://www.edualter.org/agenda/index.php?idioma=ct>). Vegeu **annex 3**
- 7 ONG subscrites a la base de dades de grups (http://www.edualter.org/contactos/ong_list.ca.php3?letra=A). Vegeu **annex 4**
- 14 persones subscrites a la base de dades de persones (http://www.edualter.org/contactos/pers_list.ca.php3?letra=A). Vegeu **annex 5**

ACTIVITATS REALITZADES

ELABORACIÓ DE MATERIALS DIDÀCTICS AL VOLTANT DE L'ACTUALITAT INFORMATIVA, I CREACIÓ D'UNA NOVA SECCIÓ D'ACTUALITAT AL PORTAL D'EDUALTER

Amb el projecte Entendre l'actualitat: un repte educatiu, una aposta per la ciutadania Edualter ha volgut potenciar l'ús pedagògic del tractament de l'actualitat informativa, partint de la constatació de la preocupació manifesta pel professorat més actiu davant la insuficiència de recursos pedagògics que permetin abordar amb qualitat i en les dates necessàries qüestions relacionades amb l'actualitat informativa.

S'han elaborat 4 carpetes d'actualitat, amb una selecció de textos d'especial interès per entendre la temàtica abordada i una sèrie d'activitats didàctiques per poder treballar a l'aula. Els continguts de les Carpetes s'han definit en funció de l'actualitat informativa. L'abordatge dels temes d'actualitat s'han elaborat amb una mirada crítica a la realitat guiada pels criteris bàsics que orienten la proposta educativa d'Edualter, és a dir, la cultura de pau i la defensa dels drets humans, la interculturalitat, el desenvolupament i l'equitat de gènere.

Cada carpeta ha estat elaborada per un especialista en el tema de l'equip de col·laboradores i col·laboradors d'Edualter, i ha estat revisada tant pel que fa als continguts com a nivell pedagògic pel responsable de continguts del projecte.

S'ha obert una nova Secció d'Actualitat al portal d'Edualter, on les carpetes s'han anat editant al llarg de l'any.

Finalment, s'ha dut a terme una campanya de difusió, que ha consistit en l'elaboració d'un tríptic de presentació de la nova Secció d'Actualitat d'Edualter, i l'enviament als centres educatius, Centres de Recursos Pedagògics i ONG.

Es preveu continuar treballant en aquesta línia durant l'any 2008, elaborant una altra sèrie de carpetes d'actualitat, i duent a terme una experiència d'aplicació d'aquests materials en un centre d'educació secundària, de manera que puguem avaluar-ne la seva utilitat i adequació.

Les carpetes elaborades durant l'any 2007 han estat:

Euskadi, un escenari possible. Carles Vidal Novellas (29-01-2007) http://www.edualter.org/material/actualitat/euskadi/index.htm
--

El 30 de desembre ETA posava una bomba a l'aeroport de Barajas, a Madrid, i acabava amb la vida de dos ciutadans equatorians. Aquest atemptat posava fi al procés de pau engegat pel govern espanyol, després que ETA declarés un alto al foc permanent, el 24 de març del 2006, i tirava per terra, al menys momentàniament, la il·lusió de milions de ciutadans que dintre i fora del país Basc volen viure en pau.

La finalitat d'aquest material és la de facilitar al professorat i alumnat de secundària i batxillerat les eines per afavorir una anàlisi i reflexió del conflicte basc des de diferents òptiques i perspectives, incloent qüestions vinculades amb l'anàlisi de la tipologia de les violències o al procés de construcció de la imatge de l'enemic, temes que no s'esgoten en un conflicte determinat.

El material consta d'una introducció, que proposa 7 claus per entendre el conflicte a Euskadi i 7 camins per recórrer en la recerca de solucions, i una proposta de 4 activitats per treballar diferents aspectes relacionats:

1. Baròmetre de valors
2. Identifiquem les diferències
3. Les percepcions i la construcció de la imatge de l'enemic
4. Busquem l'arrel del conflicte

Des de la data de la seva difusió al portal d'Edualter (al gener de 2007), el material ha comptat amb un total de 1.420 visites).

Fòrum Social Mundial: una altra Àfrica és possible. Regina Ventura (12/02/2007)
<http://www.edualter.org/material/actualitat/foro/index.htm>

Entre el 20 i el 25 de gener de 2007 i sota l'epígraf "les lluites de les persones, les alternatives de les persones", es va celebrar a Nairobi (Kenia) el 7è Fòrum Social Mundial. El FSM de Nairobi pretenia ser un espai de reflexió i debat, formulació de propostes i planificació d'estratègies i accions, impulsat pel moviment altermundista però no únicament, ja que va aplegar més de 50.000 persones de més de 100 països diferents i, per primera vegada, va donar un especial protagonisme a la societat civil africana, població que més pateix els efectes de la globalització i de les desigualtats entre Nord i Sud.

Amb aquests materials es vol donar a conèixer les desigualtats entre el Nord i el Sud, especialment en el context africà, així com plantejar quines són les alternatives a aquesta situació i desenvolupar una actitud crítica i transformadora envers les desigualtats.

El material consta d'una introducció al tema, i una proposta de 4 activitats:

1. Àfrica i la globalització
2. Deute il·legítim
3. El Fòrum Social al nostre centre
4. Documental: Un mundo desigual

Des de la data de la seva difusió, al febrer de 2007, el material ha comptat amb 850 consultes.

El Canvi Climàtic: una anàlisi en clau global. Sonia Pérez i Montse Santolino
(18/05/2007) <http://www.edualter.org/material/actualitat/climatic/index.htm>

Al llarg de l'any 2006 els mitjans de comunicació han dedicat grans espais al tractament del canvi climàtic, i aquest fet ha implicat la presa de consciència sobre el tema i l'augment de la preocupació ambiental.

Aquest tractament, però, fuig d'assenyalar com a responsable del canvi climàtic al sistema econòmic actual i al model de vida associat. D'aquesta forma, es contribueix a que els joves assoleixin una consciència parcial que no els ajuda a identificar incoherències en la seva vida quotidiana.

Les activitats que es proposen en aquest material parteixen del supòsit que hi ha un coneixement previ sobre el tema, per la qual cosa no es fa un treball introductori, sinó una anàlisi de la problemàtica del canvi climàtic des d'una perspectiva global:

Les activitats estan estructurades en 4 blocs:

1. Qui té la responsabilitat del canvi climàtic?
Activitat 1: Deutes pendants: el deute de carboni
Activitat 2: Segur que és més barat?
2. Afecta igual a tots els països?
Activitat 1: Canvi climàtic i desenvolupament
Activitat 2: El Rally París-Dakar: una cursa d'impacte...
3. Quines solucions globals es plantegen?
Activitat 1: Quins països i quines propostes?
Activitat 2: Combustibles o aliments?
4. Què podem fer nosaltres?
Activitat 1: Unit esforços!
Activitat 2: Una Agenda 21 a la nostra escola
Activitat 3: Hem de seguir creixent?
Altres recursos

Des de la data de la seva difusió, al maig de 2007, els materials han tingut 2.520 consultes.

El valor oblidat de l'aigua. Ingrid Regalado i Olga Torné (28/09/2007)
<http://www.edualter.org/material/actualitat/aigua/index.htm>

Coincidint amb l'inici de la tardor, i l'esperança frustrada de l'arribada de les pluges, després d'un any on la sequera ha deixat sense reserves d'aigua el país, els mitjans de comunicació plantegen una vegada més el tema de l'escassetat d'aquest recurs, i la necessitat d'aplicar mesures d'estalvi i d'ús racional de l'aigua.

Amb aquest material es vol treballar la relació que actualment té l'home amb l'aigua, quina és la concepció que tenim d'aquesta i quina gestió fem dels recursos hídrics.

El material consta d'una introducció al tema, i proposa una sèrie d'articles informatius i d'opinió per abordar-lo, i una sèrie d'activitats:

1. L'aigua, més que un líquid transparent
2. L'aigua que consumim
3. L'aigua que ens arriba...

A més, també proporciona una bibliografia i una sèrie de pàgines web on trobar més informació.

Des de la data de la seva difusió, al setembre de 2007, el material ha tingut 1.470 consultes.

Curs de formació sobre Sensibilització i Educació per al Desenvolupament

Amb aquest projecte preteníem millorar la formació i l'intercanvi d'experiències i coneixements entre les ONG en els àmbits de la sensibilització i l'EPD, per tal de contribuir a clarificar els conceptes, objectius i finalitats de l'EPD i la sensibilització, establir criteris comuns d'actuació, i facilitar la coordinació i el coneixement mutu dintre del sector.

Amb aquest curs s'ha contribuït a millorar el coneixement de les persones responsables de les àrees de sensibilització i educació per al desenvolupament pel que fa al concepte d'EPD, a la situació actual de la sensibilització i l'EPD a Catalunya, a l'Estat espanyol i a Europa. També ha contribuït a dotar d'eines per incorporar la perspectiva de gènere en l'EPD i la sensibilització, i per incorporar mecanismes d'avaluació de les accions que es duen a terme.

Al llarg del curs també s'han realitzat sessions de debat, reflexió conjunta i posada en comú del treball que realitza cadascuna de les entitats participants, cosa que ha permès conèixer millor què s'està fent, posar de manifest les coincidències i les especificitats de cada entitat, i veure les fortaleses i les debilitats del sector.

D'altra banda, el curs ha estat útil per posar en contacte les tècniques i tècnics de projectes i responsables d'educació per al desenvolupament i sensibilització de les diferents ONGD participants, de manera que s'han establert relacions més personals i directes, que en alguns casos han portat a millorar la comunicació i l'establiment de formes de col·laboració entre les diferents entitats participants.

Aquesta primera experiència pilot de formació s'ha dut a terme del 6 de febrer al 20 de març del 2007, a la seu de la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament.

El curs ha constatat d'un total de 13 sessions, de 3 hores cadascuna, dividides en dos grans blocs:

- 1) El Marc teòric sobre la Sensibilització i l'Educació per al Desenvolupament
- 2) Metodologies d'Anàlisi de projectes d'ED i Sensibilització

La programació es pot consultar en l' **annex 6**:

Hi ha participat 39 persones, tècniques de sensibilització i d'EPD de 21 entitats:

1. Agermanament
2. Assemblea de Cooperació per la Pau de Catalunya
3. CEAM (Centre d'Estudis Amazònics)
4. Cooperació
5. Desos Opció Solidària.
6. Educació Sense Fronteres
7. Enginyeria Sense Fronteres
8. Entrepobles
9. Escoltes Catalans
10. Farmamundi
11. Fundació Pagesos Solidaris
12. Fundación Save the Children
13. Intermón
14. InteRed
15. Lliga Drets dels Pobles Sabadell
16. Mans Unides
17. Medicus Mundi
18. Proyecto Local
19. Setem
20. SODEPAU
21. Unescocat, Centre Unesco de Catalunya

La dinàmica general del curs ha estat la presentació d'un tema per part d'una persona expositora, i el posterior debat i reflexió.

Durant les diferents sessions s'han anat recollint les aportacions de les persones participants, i s'ha elaborat un document de reflexions finals del curs, que està previst difondre durant l'any 2008.

Participació en activitats de formació i difusió

Formació interna FCONGD:

- 2 de març de 2007:

10-14 / 15-17h. Gemma Celorio: l'EPD a l'educació formal

- 27 d'abril de 2007:

10-14 / 15-17h. Angelo Caserta, Coordinador de projecte. Sessió de formació i presentació de DEEEP (Development Education Exchange in Europe Program)

- 17 de juliol de 2007:

Martí Boneta, Departament d'Educació. Presentació del Pla per la llengua i la cohesió social.

- 31 d'octubre de 2007:

Vè Seminari de La Carta de Drets Humans Emergents. El Dret Humà a l'accés a l'aigua potable i al sanejament. Organitza: Institut de Drets Humans de Catalunya.

- 8 de novembre de 2007:

12:00 a 14:00 Javier Erro: vinculacions entre comunicació, sensibilització i educació a les ONGD

de 16:00 a 18:00 Eloisa Nos Aldàs: pautes per treballar la publicitat i la comunicació solidària.

Reunions de col·laboració amb altres entitats:

- 17 d'octubre de 2007 Consell de redacció obert, Monogràfic Educació per la Pau. Senderi. butlletí d'educació en valors.

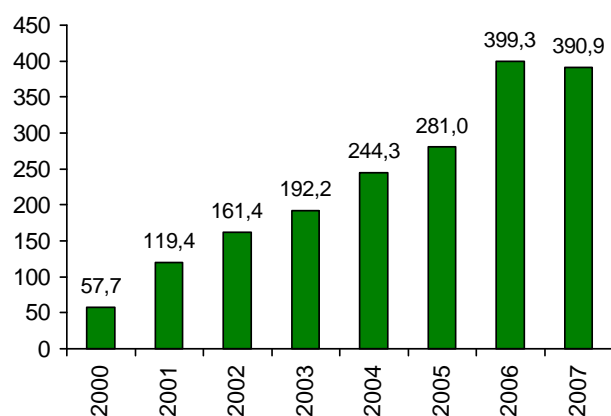
Dades generals de consulta de la Xarxa de Recursos Educatius

**CONSULTES AL SERVEI DE LA XARXA DE RECURSOS D'EDUALTER.
DADES COMPARATIVES 1999-2006**

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gener	992	1.764	4.344	6.970	9.117	10.197	12.774	16.237	20.873
Febrer	1.023	1.454	3.007	5.043	6.224	6.310	8.629	13.116	13.950
Març	1.032	1.802	3.284	5.346	7.183	8.421	8.584	15.983	14.285
Abril	1.027	1.573	3.143	5.406	6.428	7.119	8.681	12.579	11.909
Maig	1.254	1.940	4.618	5.328	5.909	8.815	9.310	13.752	12.533
Juny	940	1.450	2.820	3.701	4.689	6.193	6.939	9.363	9.556
Juliol	735	1.026	2.213	3.332	3.577	4.439	4.848	7.825	7.963
Agost	556	1.035	1.928	2.490	2.827	3.966	4.381	7.492	7.347
Setembre	1.027	1.773	3.612	4.765	5.952	7.306	8.444	11.683	10.371
Octubre	1.000	2.252	5.447	6.116	6.668	9.481	10.460	12.620	12.771
Novembre	1.223	2.840	5.734	6.147	6.608	10.257	11.915	15.086	12.421
Desembre	1.103	2.156	3.432	4.271	4.980	6.662	7.577	9.999	8.682
TOTAL	11.912	21.065	43.582	58.915	70.162	89.166	102.545	145.735	142.661

Mesos de màxima consulta

**Evolució de les consultes
Mitjana de consultes diàries**

Annex 1

Referències bibliogràfiques a la base de dades de publicacions

(<http://www.edualter.org/libroste.ca.htm>):

1. Los derechos del niño. *SABATE, T., SOLA, C.*
2. L'Anna fa cinc anys. *ANTONA, CRISTINA*
3. Maltrato, un permiso milenario. La violencia contra la mujer. *KIPEN, A.; CATERBERG, M.*
4. La participación de los niños y las niñas en la sociedad. *SAVE THE CHILDREN*
5. Mares, ¿i si sortim de l'armari?. La història d'una família quasi feliç. *VILLANUEVA, MURIEL*
6. Materials per al treball de la diversitat afectiva i sexual. *VVAA*
7. M'ho va dir la lluna. *GIL VILA, M.A.*
8. Nens i nenes soldats, Els. *FUNDACIO AKWABA*
9. Ningú n'està exclòs: un manual per promoure la participació dels infants i les accions integradores. *UNICEF*
10. Nuestros derechos. *CARVALHO, MARIA JOÃO*
11. Paula tiene dos mamás. *NEWMAN, L.*
12. Pedagog i els drets de l'infant: història d'un malentès?, El. *MEIRIEU, P.*
13. Últim Pas, L'. Mines Antipersona, Mes Enllà De La Guerra. *VV.AA.*
14. Mi compromiso. Sánchez Abarrio, José Andrés (ed)
15. Eduquem persones. Reflexions d'un mestre sobre l'educació a l'inici del s XXI
16. Un Lleó I... Pujol, Esteve (revisor de textos)
17. Un Llop I... Pujol, Esteve (revisor de textos)
18. Una Àguila I... Pujol, Esteve (revisor de textos)
19. Una Guineu I... Pujol, Esteve (revisor de textos)
20. Valors per a la Convivència. Pujol i Pons, Esteve / Luz González, Inés
21. Cómo favorecer el desarrollo emocional y social de la infancia, Hacia un mundo sin violencia. *MARTÍNEZ LÓPEZ, MIGUEL C.*
22. Comunicació efectiva a l'aula tècniques d'expressió oral per a docents. *SANZ, GLÒRIA*
23. Conflictos en los centros educativos. *VIÑAS CIRERA, JESÚS*
24. Cultura de paz fundamentos y claves educativas. *TUVILLA RAYO, JOSÉ*
25. Mediación Escolar, La. Una estrategia para abordar el conflicto. . *AGUIRRE MUÑOA, A.; ALMIRALL, J. I.; ALZATE, R.; VINYAMATA, E., VVAA*
26. Mi escuela y el mundo. *ISCOD, FETE-UGT*
27. Rescatem cultures de pau Colòmbia - Catalunya Dossier de recursos didàctics. *HERBOLZHEIMER, KRISTIAN; BARBERO, ALICIA*
28. Educador como gestor de conflictos, El. *BURGUET ARFELIS, MARTA*
29. Educar para desaprender la violencia. Materiales didácticos para promover una cultura de paz. *SEMINARIO GALEGO DE EDUCACIÓN PARA LA PAZ*
30. Violencia en la escuela, Revista Iberoamericana de Educación. *VV AA*
31. ¿Por qué ha fracasado la paz? Claves para entender el conflicto palestino-israelí. *ÁLVAREZ-OSSORIO, IGNACIO; IZQUIERDO, FERRAN*
32. Informe anual sobre el racismo en el Estado español 2007. *SOS Racismo.*
33. Informe frontera sur: 10 años de violaciones de los derechos humanos. *SOS*

Racismo

Annex 2

Recursos que es poden consultar a la secció de materials

(<http://www.edualter.org/material.ca.htm>):

1. "Euskadi, un escenari possible"
(<http://www.edualter.org/material/actualitat/euskadi/index.htm>)
2. Fòrum Social Mundial (Nairobi) : Una altra Àfrica és possible
(<http://www.edualter.org/material/actualitat/foro/index.htm>)
3. Cinema i Desenvolupament: Sobreviure i resistir al Sud, fugir al Nord.
(<http://www.edualter.org/material/cinemad3/index.htm>)
4. Cinema i Treball. (<http://www.edualter.org/material/cinemaitreball/indexcat.htm>)
5. Canvi Climàtic: una anàlisi en clau global.
(<http://www.edualter.org/material/actualitat/climatic/index.htm>)
6. El valor oblidat de l'aigua.
(<http://www.edualter.org/material/actualitat/aigua/index.htm>)
7. Fenòmens naturals, desastres socials.
(<http://www.edualter.org/material/desastresnat/index.htm>)
8. Si ni la terra ni la gent estem en venda... Perquè ens estem consumint?
(<http://www.edualter.org/material/actualitat/consum/index.html>)
9. Tallers d'Educació per la pau en vídeo. Fundació per la Pau
(http://www.fundacioperlapau.org/recursos/interior_recursos.php?ID=52)

Annex 3

Actes anunciats a l'agenda

(<http://www.edualter.org/agenda/index.php?idioma=ct>):

1. Miradas: del Pacífico al Índico. Global Humanitaria y Aymto. Coria. 7-03 / 8-04 2007
2. Gestión de las emociones en el aula. Campus Universitari de la Mediterrània. 2-07-2007 a 6-07-2007
3. Estrategias y resolución de casos de violencia escolar. Campus Universitari de la Mediterrània. 10-07-2007 a 13-07-2007
4. Métodos inovadores de participación juvenil y de ciudadanía activa en el tercer sector. Campus Universitari de la Mediterrània. 22-09-2007 a 29-09-2007
5. Máster Oficial Agricultura para el desarrollo. Escola Superior d'Agricultura de Barcelona. El próximo setiembre se inicia la impartición del Máster.
6. 'Próxima Estación: Calcuta', sobrevivir junto a las vías del tren. Exposición. Casa de Cultura de Coria. Hasta 06-07-2007.
7. Itinerari de formació: Dietètica i Seguretat Alimentària. Aposta, Escola de Cooperativisme. 04-07-2007
8. Història del cooperativisme. Aposta, Escola de Cooperativisme. 11-07-2007
9. La Cooperación al Desarrollo y la Comunidad Educativa: una visión multipolar. Fundación Mainel. 10-09-2007 a 12-09-2007
10. Master en Cooperación al Desarrollo y Gestión de ONGD. Etea, Intermón Oxfam y Entreculturas. Córdoba. 05-10-2007
11. Master Oficial en Migraciones, Conflictos y Cohesión Social en la Sociedad Global. Universidad de Deusto. 14-12-2007
12. Taller De la Exclusió Ciutadana a la Ciutadania Inclusiva. Sos Racisme Catalunya. 10/2007 a 12/2008
13. Taller Guanyem-li un pols al Racisme. Sos Racisme Catalunya. 10/2007 a 12/2008
14. Conferencia Construint una Societat sense Racisme. Sos Racisme Catalunya 10/2007 a 12/2009.
15. Curs El Contacte Intercultural en l'àmbit Professional. Sos Racisme Catalunya. 10/2007 a 12/2008
16. Curs Eines d'Aprofundiment en la Gestió de Conflictos dins una societat Culturalment Diversa. Sos Racisme Catalunya. 10/2007 a 12/2008
17. III Curso de Formación para Cooperantes. Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC). 01/10/2007 al 05/10/2007
18. Máster en Educación Intercultural. Centro INTER (UNED) y Universidad Veracruzana Intercultural. Madrid. 01/10/2007-
19. Documenta les realitats. Taller documental per a no iniciats. Servei Civil Internacional- Catalunya. 01/10/2007 al 03/12/2007
20. Curso "Participación social y Cooperación internaciona en tiempos de Globalización. Propuestas de acción desde el debate y la visión crítica". Organización de Cooperación y Solidaridad Internacional. Madrid. 02/10/2007 al 29/11/2007
21. Master en Políticas Sociales y Comunitarias. Institut de Govern i Polítiques Públiques UAB. Barcelona. 02/10/2007
22. Máster Europeo en Migraciones y Conflictos. Universidad de Deusto. Bilbao. 05/10/2007

23. Taller Ponte en la Piel de los Indígenas. Survival International. Barcelona. 07/10/2007
24. Curs El multilingüisme de les universitats en l'Espai Europeu d'Educació Superior. Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona (CUIMPB) - Centre Ernest Lluch. Barcelona. 09/10/2007 a 10/10/2007.
25. Curs Ciutats i immigració: urbanisme i polítiques locals. Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona (CUIMPB) - Centre Ernest Lluch. Barcelona. 10/10/2007 a 11/10/2007.
26. Presentació del llibre "Homenatge a Srebrenica". Trenkalòs. Barcelona. 10/10/2007.
27. Curso Virtual sobre Etica y Responsabilidad Social Empresaria en el Agro. Instituto de Etica y Calidad en el Agro, EticAgro. Argentina. 10/10/2007
28. Curso de Cooperacion al Desarrollo. Federacion Aragonesa de Solidaridad, Universidad de Zaragoza y Gobierno de Aragon. Zaragoza. 15/10/2007 al 18/12/2007
29. Curso on line: Intervención Psicosocial en situaciones de emergencia y desastre. Psiquiatria.com. 15/10/2007 al 13/11/2007
30. Curs El canvi climàtic: Què es cou?. Món-3, Fundació Solidaritat UB. Barcelona. 16/10/2007 al 06/11/2007
31. II Mostra de Cinema Indígena. AlterNativa. Barcelona 18/10/2007 a 20/10/2007
32. Jornades de reflexió i intercanvi: Cooperació internacional i conflictes . Riscos, reptes i oportunitats per les ONGs. Servei Civil Internacional- Catalunya. Barcelona. 19/10/2007 a 20/10/2007
33. Curs Amor i desig a les religions semítiques: Judaisme, Cristianisme i Islam. Món-3, Fundació Solidaritat UB. Barcelona. 22/10/2007 al 19/11/2007
34. Curs Energies renovables eòlica i solar. Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona (CUIMPB) - Centre Ernest Lluch. Barcelona. 25/10/2007 a 26/10/2007
35. Jornada Mediació Educativa. EPSI (UAB), SOLOMEDIACION.COM y LaSala Miguel Hernández. Sabadell, Barcelona. 26/10/2007.
36. Cicle Formatiu: Moviments socials i Governabilitat Global: Articulacions ciutadanes a un model injust. Servei Civil Internacional de Catalunya. 10/11/2007 al 04/04/2008
37. II Congreso Internacional sobre Cooperación al Desarrollo: Migraciones y Codesarrollo. Alicante. 15/11/2007 al 17/11/2007
38. Curs El futur immediat dels Balcans: Conflictes locals o oleoductes globals?. Món-3, Fundació Solidaritat UB. Barcelona. 15/11/2007 al 04/12/2007
39. Curso experto universitario en Juventud y Sociedad. Fac, Sociología UNES. Madrid. 16/11/2007
40. Postgrau Globalització, Desenvolupament i Cooperació. Món-3, Fundació Solidaritat UB. Barcelona. 07/01/2008 al 30/06/2008
41. Màster Globalització, Desenvolupament i Cooperació. Món-3, Fundació Solidaritat UB. Barcelona. 07/01/2008 al 30/06/2009
42. Salón Europeo del Comercio Justo. Equi'Sol (Francia) Lyon (y Grenoble) 01/02/2008 al 03/02/2008
43. Tallers amb l'enfocament metodològic REFLECT ACCIÓ. Red Europea de Diálogo Social. Barcelona. Data límit d'inscripció: 19/10/2007 Inici: 10/11/2007
44. Seminari: El Dret Humà a l'Accés a l'Aigua Potable i al Sanejament. Institut de Drets Humans de Catalunya. Barcelona. 31/10/2007
45. I Jornades sobre Educació Interculturals Bilingüe (EIB): EIB a Amèrica Llatina i Europa, Experiències i Projecció de Futur. Centre de Cooperació per al Desenvolupament Rural (CCDR). Lleida. 20/11/2007 a 22/11/2007

46. Mediator/a en Prevenció de conductas violentas en jóvenes. Cruz Roja Juventud. Oviedo. 26/11/2007 a 30/11/2007
47. Curs Racisme i Antiracisme al Llarg de la Història. SOS Racisme Catalunya. Barcelona. 26/02/2008 a 11/03/2008
48. Seminari: Les Fronteres Externes i les Fronteres Internes. SOS Racisme Catalunya. Barcelona. 26/04/2008
49. La Realitat Migratòria, La Realitat de Tots i Totes. SOS Racisme Catalunya. Barcelona. 07/10/2008 a 04/11/2008
50. Seminari Internacional "L'economia de les drogues il·lícites, escenaris de conflicte i Drets Humans". Col·lectiu Maloka - TNI - Fundació CIDOB - Oficina Promoció de la Pau i Drets Humans Generalitat de Catalunya. Barcelona. 22/11/2007 a 24/11/2007
51. Semana por la Solidaridad y el Voluntariado de Tres Cantos (Madrid). Participa: Survival International, Global Humanitaria. Madrid. 22/11/2007 a 25/11/2007
52. Conferencia. "Pueblos Indígenas no Contactados Hoy". Survival International. Madrid. 25/11/2007
53. Encuentro: "Pueblos y Nacionalidades Indígenas en Ecuador". Proyecto Local. Barcelona. 27/11/2007
54. Formació sobre el programa Joventut en Acció. Associació Artixoc. 11/12/2007
55. Nuevas tecnologías aplicadas a la Educación para el desarrollo y la Cooperación internacional. Cruz Roja Juventud Asturias. Oviedo/Uviéu. 14/12/2007 a 15/12/2007
56. Presentació Humanitarisme militar, Militarisme humanitari. Centre d'Estudis per a la Pau J.M.Delàs (Justícia i Pau). Barcelona. 20/12/2007

Annex 4

ONG i entitats subscrites a la base de dades de grups

(http://www.edualter.org/contactos/ong_list.ca.php3?letra=A):

1. Asoc. Juv. Escuela Educar para la Paz. <http://escuelapaz.blogspot.com/>
Asociación Cultural y Social Aseró <http://www.asero.org/>
Asamblea de Cooperació per la Pau (ACPP). <http://www.acpp.com/>
2. Grup de Recerca en Educació Intercultural (GREI), Palma de Mallorca
3. Bakeola, Centro Para La Mediación y Regulación De Conflictos, Bilbao
<http://www.fundacionede.org/cast/paginas/contenidos.html?C=bakeola/bakeola.html&bloque=otros>
4. Survival International España, Madrid <http://www.survival.es/>
5. Acció Per Un Turisme Responsable – ATR. Barcelona. <http://www.turismo-responsable.org/>
6. Asociación Educativa Barbiana. Córdoba. <http://www.aebarbiana.org/html/asociacion.php>
7. eMediacion. Denia (Alicante). <http://www.emediacion.com/eMediacion/mediacion.php>

Annex 5

Persones subscrites a la base de dades de persones

(http://www.edualter.org/contactos/pers_list.ca.php3?letra=A):

1. Natalia Núñez González, Lanzarote (Mediadora Intercultural)
2. Karen Ascencio Bravo. (Intercanviar coneixements sobre pedagogia, teatre i agressivitat)
3. Gonzalez Garcia, Emilio, La Laguna (Investigació sobre temes interculturals)
4. González Alonso, Fernando, Salamanca (Expert en immigració, mediació, interculturalitat, formació del professorat)
5. Cortés González, Alfonso. Málaga (Tesi doctoral sobre la transmissió de cultura de pau a través de la comunicació de les Administracions.)
6. Castro Haase, Luis Fernando. Chile (Educació en valors i en particular l'educació per la pau en l'àrea universitària.)
7. Carranza Cordoba, Luis Guillermo, Córdoba, Argentina (acompanyament de joves adolescents de tot el món a la meua ciutat, com a Voluntari d'AFS)
8. Romero Hernandez , Alejandro. Bogotá, Colombia (interessant en compartir experiències i publicar textos cap a una pedagogia de la pau)
9. Arranz, Marta, Madrid (Especialista en mediació escolar i familiar)
10. Gonzalez, Lorena. Calabozo (compartir material teòric sobre educació per la pau)
11. Benito González Oubiña, Santiago de Compostela (compartir informació i referències sobre l'adquisició de l'espaiol com a L2 amb alumnat immigrant)
12. Martín Gutiérrez, Elisa, Las Palmas de Gran Canaria. (coordinadora d'un projecte d'Educació intercultural a un IES de Canàries)
13. Mena Farrera, Armando, México D.F. (formació de formadors)
14. Ruiz Gonzalez, Maria Dolores, México D.F. (treball amb temes de drets sexuals i reproductius, prevenció de violència familiar, equitat de gènere i masculinitats)

Annex 6

Programació del curs de formació sobre Sensibilització i Educació per al Desenvolupament

MARC TEÒRIC SENSIBILITZACIÓ-EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT-ED

Con formato: Numeración y viñetas

Debat sobre els conceptes d'ED i Sensibilització.

6 de febrer:

Presentació del curs: Edualter

Presentació de l'estat de la qüestió del debat que s'està fent sobre el concepte d'ED des de la Comissió d'Educació de la FCONGD (en coordinació amb la CONGDE i la CONCORD):

Agustí Vinyamata, Mans Unides

Dinàmica per debatre els conceptes d'ED i sensibilització: Edualter

Con formato: Numeración y viñetas

Enfocs de la sensibilització i l'ED a Catalunya i a l'Estat espanyol:

8 de febrer:

Exposició del diagnòstic sobre la sensibilització i l'ED a Catalunya: Àlex Garcia-Alba

Dinàmica d'anàlisi, debat i reflexió en relació a la situació de l'ED i la sensibilització a Catalunya: Mireia Zabala.

13 de febrer:

Exposició del diagnòstic sobre l'ED i la sensibilització a l'Estat espanyol. Anàlisi i propostes a partir de la informació d'aquest diagnòstic: Manuela Mesa

Enfocs de la sensibilització i l'ED a altres països:

Con formato: Numeración y viñetas

15 de febrer:

Experiències de sensibilització i ED a Nicaragua: Ernest Cañada.

Con formato: Numeración y viñetas

20 de febrer:

Exposició del diagnòstic sobre la sensibilització i l'ED a Europa, a partir de les experiències de les xarxes d'ONGD europees (CONCORD, ITECO, ACODEV): Adélie Miguel.

22 de febrer:

Reflexió sobre el marc teòric comú a l'ED i la sensibilització. En base al treball realitzat en les 5 primeres sessions, analitza i compara el què s'està fent a Europa, als països del Sud, a Catalunya i a l'Estat Espanyol per extreure'n conclusions i aprenentatges. Dinàmica a càrrec d'Edualter.

27 de febrer:

Perspectiva de gènere en la sensibilització i l'ED: Alícia Rodríguez

B) METODOLOGIES I ANÀLISI DE PROJECTES D'ED I SENSIBILITZACIÓ

1 de març:

Metodologies i tipologies d'accions d'ED i sensibilització. Gema Celorio.

Metodologies d'avaluació. Es tracta de donar a conèixer les metodologies d'avaluació existents, desenvolupades en altres àmbits com la pedagogia i les polítiques públiques, i veure com es poden adaptar i aplicar aquestes experiències a l'àmbit de la sensibilització i l'ED.

6 de març:

Metodologies d'avaluació en l'àmbit de la pedagogia. Núria Giné

8 de març:

Metodologies d'avaluació en l'àmbit de les polítiques públiques: Jaume Blasco

13 i 15 de març:

Disseny i execució d'un projecte de sensibilització i/o d'EPD. Treball sobre un cas pràctic: Clara Massip i Mireia Zabala

20 de març:

Conclusions: sessió dedicada a recollir les idees importants del curs i extreure'n recomanacions, en base a les quals s'elaborarà un document final que serveixi de referència, més enllà del context puntual del curs, a les ONG que realitzen una tasca de sensibilització i d'ED.

Avaluació del curs per part de les persones participants. Dinàmica a càrrec d'Edualter

Les sessions seran dimarts i dijous de 17 a 20h., a la FCONGD, C/ Tapies 1-3, Barcelona.

PONENTS

Agustí Vinyamata: Llicenciat en Ciències de la Informació i en Ciències de l'Educació (Pedagogia). Membre de Mans Unides des de 1983. Coordinador de la Delegació de Barcelona (1990-98). Responsable d'Educació per al Desenvolupament (1993-2007). Membre de la Junta de la FCONGD (1995-99).

Àlex Garcia-Alba: Llicenciat en Dret per la Universitat de Barcelona, i Màster en Relacions Internacionals i Cooperació al Desenvolupament per la Fundació CIDOB. Coordinador i responsable de l'àrea d'Educació, sensibilització i capacitats a Catalunya, a l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament:

Mireia Zabala: Llicenciada en Sociologia per la Universitat de Barcelona. Tècnica de sensibilització de l'Àrea de Sensibilització i Capacitats de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. Docent en els cursos: Mòdul de Sensibilització del Curs de gestió de projectes de la Federació Catalana d'ONGD. 2004-2007. Curs de Cooperació Internacional organitzat per la FCONGD. 2004-2007, Formació i assessorament en Cooperació i Educació per al Desenvolupament a l'Equip de Cooperació Internacional d'Escoltes Catalans. 2005-2006. Ha publicat diversos articles sobre Educació per al Desenvolupament, com: M. ZABALA. *La Educación para el Desarrollo*. Revista AULA, núm. 143. Barcelona 2006, E. CAÑADA, M. TRUÑO, M. ZABALA. *Diagnòstic sobre l'ús dels materials d'Educació per al Desenvolupament per part del professorat de Catalunya elaborats per les ONGD*, FCONGD, Barcelona 2003, i materials didàctics com: LAURA CARDÚS, CLARA MASSIP, MIREIA ZABALA: *Amèrica Central i del Sud*. Icaria Educació Global. Barcelona 2003. ANNA SELLARÈS, MIREIA ZABALA: *La Caixa de Pandora: materials per treballar la interculturalitat en el context del lleure*. Escoltes Catalans. 2001.

Manuela Mesa: Directora del Centro de Investigación para la Paz (CIP) de la Fundación Hogar del Empleado. Autora de diverses publicacions i articles en revistes espanyoles i internacionals com: *"Educación para la paz en el nuevo milenio"* en Jose Manuel Pureza (org). *"La educación para el desarrollo: evolución y perspectivas actuales"* en MONCLUS, Antonio (coord). *Educación para el desarrollo y cooperación internacional*. Complutense/Unicef, 2001. *La educación para el desarrollo en la Comunidad de Madrid: tendencias y estrategias para el siglo XXI*, Madrid 2001, *Manual digital de educación para el desarrollo*, FONGDCAM, Madrid 2004.

Ernest Cañada: Cooperant Especialista en Comunicació per al Desenvolupament, contractat per PROGRESSIO (abans CIIR), ONG de Gran Bretanya, per treballar a la Fundació Luciérnaga de Nicaragua. Autor de diverses publicacions: Ernest Cañada &

Jordi Gascón (2006), Turismo y Desarrollo: una mirada crítica, Enlace, Managua. (en prensa). Ernest Cañada & Jordi Gascón 2005). Viajar a todo tren. Turismo, desarrollo y sostenibilidad. Icaria, Barcelona. Ernest Cañada, Leonor Delgado y Helena Gil (2006), Guía de Turismo Rural Comunitario de Nicaragua, Enlace, Managua.

Adélie Miguel: Llicenciada en Polítiques i Pràctiques de la Formació (Ciències de l'Educació). Des de 1996, coordinadora de l'àrea d'Educació per al Desenvolupament a ITECO , Centre de Formació per al Desenvolupament a Bèlgica, en el qual actua com a formadora en ED. Representant d'ITECO al consorci europeu DEEEP i al Col·lectiu europeu Polygone. Presidenta del grup d'Educació per al Desenvolupament de la Federació de las ONG francòfones (ACODEV)

Alicia Rodríguez: Responsable de Projectes a Mugarik Gabe. Consultora de la Direcció de Cooperació per al Desenvolupament del Govern Basc. Participació en cursos: Mòdul "Gènere i educació al desenvolupament" dintre del Pla de Formació; en Gènere de la Federació Catalana d'ONGD. Barcelona, 29-30 de Novembre i 1 Desembre 2006. Taller "Programes de gènere i sensibilització" dintre del "Taller de cooperació al desenvolupament i polítiques públiques. Aplicant la perspectiva de gènere". Organitzat per ACSUR-Las Segovias. Barcelona, Octubre-Novembre 2005. Taller "Trabajo con mujeres. Metodologías de trabajo con mujeres en el Sur. La Educación popular. Trabajando la autoestima de las mujeres" dentro del "Curso de formación sobre género y cooperación" organizado por ACSUR-Las Segovias. Gijón, Noviembre 2005. Autora de les publicacions: Técnicas para el análisis de género (2005). Equipo Maíz. San Salvador. Experiencia de alfabetización económica con, para y desde las mujeres (2005). Las Dignas. San Salvador.

Gema Celorio: Llicenciada en Geografia i Història per la Universitat de Cantabria, és responsable d'Educació per al Desenvolupament a Hegoa -(Instituto de Estudios sobre el Desarrollo y la Economía Internacional de la Universidad del País Vasco). -. Docent en els següents master i cursos: Master en Desarrollo y Cooperación Internacional (UPV/EHU); Master on-line Estrategias, Agentes y Políticas de Cooperación al Desarrollo(UPV/EHU); Curso Interuniversitario de Cooperación para el Desarrollo (U.de Alicante, U. Jaime I de Castellón, U. Miguel Hernández de Elche, U. Politécnica de Valencia, U. de Valencia -Estudios Generales-).

Autora i coautora de diferents articles i publicacions sobre Educació per al Desenvolupament, com. La Educacion para el Desarrollo=Garapenarako Hezkuntza / Argibay, Miguel ; Celorio, Gema ; Del Rio, Amaia .- Vitoria-Gasteiz, : Gobierno Vasco ; Hegoa , 2005. Educacion para e Desarrollo en un Mundo Globalizado, La / Naya, Luis Mª ; Zabalo, Francisco ; Fueyo, Aquilina ; Zubiri, Seve ; Gorostiza, Nagore ; Eizaguirre, Marlen ; Argibay, Miguel ; Celorio, Gema ; Murguialday, Clara .- Donostia: Erein , 2003 .- Nuevos Retos Para La Sensibilizacion Sobre El

Desarrollo / Celorio, Gema .- Bilbao: Bakeaz , 2001. BAKEAZ, Cuadernos, N°45

Núria Giné: Professora de la Facultat de Pedagogia de la Universitat de Barcelona. Campus Mundet, Departament de Didàctica i Organització Educativa. Autora de diverses publicacions: Rué, J.; Giné-Freixes, N. Evaluación de las estrategias de apoyo a los alumnos en situación de déficit académico, en la nueva secundaria obligatoria, en centros de Reforma, 1995, Bellaterra. Giné, N ; Parcerisa, A., Evaluación en la educación secundaria, Ed. Graó, 2000, Barcelona. Giné-Freixes, N.; Quinquer, D., Conclusiones de l'avaluació externa realitzada per Dolors Quinquer i Núria Giné (ICE de la UAB). Identitat, pertinença i primàcia a l'escola. La formació d'ensenyants en el camp de les relacions interculturals, Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de publicacions, 2001, Barcelona

Jaume Blasco: Llicenciat en Ciències Ambientals per la Universitat Autònoma de Barcelona i Graduat en Administració Pública per la Universitat de Nova York. És investigador de l'Àrea d'Exclusió Social de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques de la Universitat Autònoma de Barcelona des de setembre de 2005. Actualment treballa en l'avaluació de polítiques de benestar social i de programes de rendes mínimes d'inserció

Clara Massip: Llicenciada en Antropologia per la Universitat de Barcelona, i Màster en Immigració i Educació Intercultural per la UB. Responsable de l'àrea de projectes de sensibilització i educació per al desenvolupament d'Edualter. Ha col·laborat en diverses publicacions sobre educació com: Navarro, Josep M^a (Ed.) El islam en las aulas. Contenidos, silencios, enseñanza. Ed. Icaria Antrazyt, Barcelona, 1997. (VV.AA.) Educar en la diversidad. Materiales para una acción educativa intercultural. Los Libros de la Catarata, Madrid, .2004, Cardús, Laura.; Massip, Clara; Zabala, Mireia. América Central i del Sud. Icaria. Educació Global, Barcelona, 2004